

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Στο Αναλυτικό Πρόγραμμα της Λογοτεχνίας Λυκείου (υποχρεωτικό μάθημα στο πλαίσιο των Νέων Ελληνικών) η ύλη αναδομείται στα μέτρα μιας ιστορικής-γραμματολογικής προσέγγισης. Επιπλέον, αυτή ανανεώνεται σε μεγάλο βαθμό και συγχρόνως διαφοροποιούνται, σε ορισμένα σημεία, οι μεθοδολογικές εισηγήσεις για τη διδασκαλία της, ενώ προτείνεται ο συνδυασμός της προσφοράς της με **διακειμενικές** και, όπου είναι δυνατόν, με **διαθεματικές** προσεγγίσεις, καθώς και με την αξιοποίηση της ηλεκτρονικής τεχνολογίας και άλλου εποπτικού υλικού. Η διδακτική της Λογοτεχνίας στο Λύκειο αναδιαμορφώνεται, ώστε να είναι συμβατή με την τρέχουσα διδακτική πρακτική στο Γυμνάσιο και να αποτελεί ομαλή συνέχειά της: Πιο συγκεκριμένα:

1. **Η αρχή της συνεξέτασης μορφής-περιεχομένου** διέπει κάθε μάθημα Λογοτεχνίας σε όλες τις φάσεις του, από την πρόκληση ενδιαφέροντος έως την αξιολόγηση, προφορική και γραπτή. Για τον σκοπό αυτό, ο/η διδάσκων/-ουσα δίνει ιδιαίτερη έμφαση σε ερωτήσεις και δραστηριότητες που προωθούν την υλοποίηση της πιο πάνω αρχής και ασκεί τους/τις μαθητές/-τριές του τόσο στην αξιοποίηση του σχολικού *Λεξικού λογοτεχνικών όρων* όσο και στη χρήση των όρων αυτών στον προφορικό και στον γραπτό λόγο.
2. Στο επίκεντρο της διδασκαλίας και της αξιολόγησης, και με οδηγό τους σχετικούς δείκτες, τοποθετείται **ο λογοτεχνικός γραμματισμός**, όχι ως διδασκαλία θεωρίας της λογοτεχνίας ερήμην των κειμένων, αλλά πάντοτε σε συνάρτηση με τα εκάστοτε κείμενα και με στόχο την ανάδειξη της λογοτεχνικότητάς τους. Απώτερος σκοπός της διδασκαλίας στοιχείων λογοτεχνικού γραμματισμού είναι, σταδιακά, να καταστούν οι μαθητές/-τριες επαρκείς αναγνώστες της λογοτεχνίας.
3. Οι δύο πιο πάνω αρχές διδασκαλίας **δεν αναιρούν τον ανθρωποκεντρικό και αξιακό χαρακτήρα του μαθήματος**. Συνεπώς, πρέπει να εφαρμόζονται χωρίς ακρότητες και υπερβολές, ώστε να μην υποβαθμίζεται το αξιακό περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων.
4. Στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη του αναλυτικού προγράμματος, που ακολουθεί, δίνονται τα κείμενα που προτείνονται για συστηματική διδασκαλία, μαζί με τον διαθέσιμο χρόνο σε διδακτικές περιόδους, καθώς και συνακόλουθες προτάσεις **διακειμενικής και διαθεματικής** ανάγνωσης, που δεν εξαντλούν ασφαλώς το εύρος των διαθέσιμων αναφορών και ερμηνευτικών προτάσεων των κειμένων. Διευκρινίζεται ότι, δεδομένου ότι στο Λύκειο η κατάταξη της ύλης του μαθήματος της Λογοτεχνίας είναι ιστορική-γραμματολογική και όχι θεματική, **η συνανάγνωση των κειμένων δεν είναι επιστημολογικά ορθό να έχει τη μορφή της συστηματικής σύγκρισης όλων των διδακτέων κειμένων με άλλα λογοτεχνικά κείμενα**. Επομένως, διδάσκονται συστηματικά τα προβλεπόμενα από το Αναλυτικό Πρόγραμμα κείμενα και **επιλέγονται από τα προτεινόμενα για συνανάγνωση κείμενα, κατά την κρίση των διδασκόντων/-ουσών, όσα προσφέρονται για τους/τις μαθητές/-τριές τους**. Τα επιλεγμένα για συνανάγνωση κείμενα καταγράφονται από κάθε φιλόλογο και υποβάλλονται με γραπτό σημείωμα

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

στον/στη ΣΒΔ προς το τέλος κάθε τετραμήνου, για να διασφαλίζεται χωρίς αμφιβολία ότι το άγνωστο λογοτεχνικό κείμενο που θα επιλεγεί για τις εξετάσεις είναι όντως αδιάδακτο για όλους τους/τις μαθητές/-τριες της σχολικής μονάδας. Αυτά μπορούν να αξιοποιηθούν σε διάφορες φάσεις της διδασκαλίας του βασικού κειμένου, χωρίς ωστόσο η χρονική διάρκεια της αξιοποίησής τους στην τάξη να είναι δυσανάλογα μεγάλη σε σύγκριση με τον χρόνο διδασκαλίας του πρώτου. Από την άλλη, είναι σημαντικό να προσεχθεί ότι η συνανάγνωση των κειμένων δεν ενδείκνυται να υποβαθμίζεται ως ολιγόλεπτη καταληκτική δραστηριότητα του μαθήματος, αλλά πρέπει να εντάσσεται λειτουργικά σε αυτό και κατά διαστήματα να αξιολογείται, δεδομένου ότι η εξέταση των μαθητών/-τριών σε αδιάδακτο λογοτεχνικό κείμενο, για σύγκριση με διδαγμένο, εισάγεται στα διαγωνίσματα και στα εξεταστικά δοκίμια Λογοτεχνίας των τάξεων Α΄ και Β΄ Λυκείου.

5. Για το θέμα της προσφοράς του λογοτεχνικού βιβλίου προτείνεται παράλληλα η **Λέσχη Ανάγνωσης**, που δεν θα αναιρεί ούτε θα καταργεί τη συστηματική και υποχρεωτική διδασκαλία ενός τουλάχιστον λογοτεχνικού βιβλίου, από τα προτεινόμενα, σε κάθε τάξη του Λυκείου. Οι μαθητές/-τριες των τάξεων Α΄ και Β΄ Λυκείου θα επιλέγουν, πέραν του υποχρεωτικού λογοτεχνικού βιβλίου που διδάσκεται στην τάξη, ένα βιβλίο που θα ήθελαν να διαβάσουν ή και να παρουσιάσουν και να συζητήσουν στο πλαίσιο της λειτουργίας της Λέσχης.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

- ⊗ *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Β΄ Γενικού Λυκείου, Β΄ Τεύχος, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2012.= ΚΝΕΛ Β΄
- ⊗ *Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας*, Γ΄ Γενικού Λυκείου, ΙΤΥΕ «Διόφαντος», 2012.=ΚΝΕΛ Γ΄
- ⊗ *Κείμενα Κυπριακής Λογοτεχνίας*, Τόμος Β΄, ΥΠΠ, ΠΙ, ΥΑΠ, Λευκωσία 2012. = ΚΚΛ Β΄
- ⊗ *Ανθολογία Νεοελληνικής Ποίησης*, Για την Τρίτη Λυκείου, ΥΑΠ, Λευκωσία 2004. = ΑΝΠ Γ΄
- ⊗ *Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων*, ΟΕΔΒ, Αθήνα 2004. = ΛΛΟ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΥΛΗΣ (2 ΠΕΡ./ΕΒΔ.: 50 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

- ✚ **Σημείωση 1:** Στη στήλη **ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ** σημειώνονται τα κείμενα που προορίζονται για συστηματική διδασκαλία, **είναι δηλαδή διδακτέα και εξεταστέα.**
- ✚ **Σημείωση 2:** Στις στήλες **ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ** και **ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ** σημειώνονται οι αντίστοιχοι δείκτες που καλούνται να καλύψουν οι εκπαιδευτικοί για κάθε κείμενο. Νοείται ότι ο Δείκτης 1 του Λογοτεχνικού Γραμματισμού, οι Γενικοί Δείκτες και οι Δείκτες Αξιακού Περιεχομένου υλοποιούνται σπειροειδώς και σε συνάρτηση με τους Δείκτες Λογοτεχνικού Γραμματισμού, σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι Γενικοί Δείκτες και οι Δείκτες Αξιακού Περιεχομένου παρατίθενται στο τέλος αυτού του Περιγράμματος Περιεχομένου (σσ. 27-31).

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

- ✦ **Σημείωση 3:** Στη στήλη *ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ* προτείνονται κείμενα που μπορούν να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευτικοί, ο καθένας κατά την κρίση του και με δυνατότητα ατομικής επιλογής, στο πλαίσιο της διακειμενικότητας και της συνανάγνωσης-συνεξέτασης των κειμένων, καθώς επίσης των μικρών εργασιών τύπου project, ανάλογα με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο, τα ενδιαφέροντα και το επίπεδο των μαθητών/-τριών τους.
- ✦ **Σημείωση 4:** Οι περίοδοι που σημειώνονται στην τέταρτη στήλη είναι ενδεικτικές.
- ✦ **Σημείωση 5:** Οι συστηματικές συναναγνώσεις / συνεξετάσεις καθορίζονται σε τρεις (3) ανά τετράμηνο: συνολικά έξι (6).

Α' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (25 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
✦ Από τα τέλη του 19 ^{ου} αιώνα έως τη δεκαετία του 1920				(συνολικά: 14)
α) Πεζογραφία Αλ. Παπαδιαμάντης, «Το μοιρολόγι της φώκιας» (ΚΝΕΛ Β', 68-71)	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν βασικά είδη της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων. 	- είδη πεζογραφικών κειμένων με βάση την εποχή που γράφτηκαν, τα ρεύματα από τα οποία επηρεάστηκαν, το θέμα και την πλοκή (ρομαντικό, ρεαλιστικό, νατουραλιστικό, ηθογραφικό, κοινωνικό, ιστορικό, «επιστημονικής φαντασίας», «εφηβικό, «αστυνομικό» διήγημα)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να γίνει προβολή ή παραπομπή στις σχετικές ταινίες-παραγωγές του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου (ΠΙΚ) «Το μυρολόγι της φώκιας», «Το σπίτι του Παπαδιαμάντη», «<i>Η σεληνοφεγγής νυξ</i> στον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη» (βλ. http://paragoges.pi.ac.cy/?cat=35) ➤ Να δοθούν παραδείγματα από την παπαδιαμαντική πεζογραφία με τη θεματική του θανάτου και του πόνου, της χαροκαμένης μητέρας που 	4
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> –τον τύπο του αφηγητή (=το πρόσωπο που αφηγείται την ιστορία) –τη συμμετοχή του ή μη στην ιστορία που αφηγείται και –το ρηματικό πρόσωπο στο 	1. εξωδιηγητικός (=αφηγείται την κύρια ιστορία), ενδοδιηγητικός (=αφηγείται μια εγκιβωτισμένη ιστορία μέσα στην κύρια ιστορία) 2. ετεροδιηγητικός (=δεν συμμετέχει στα όσα αφηγείται), ομοδιηγητικός (=συμμετέχει στην αφήγησή του), αυτοδιηγητικός (=είναι ο ίδιος		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Αλ. Παπαδιαμάντης, «Το μοιρολόγι της φώκιας» (συνέχεια)</p>	<p>οποίο γίνεται η αφήγηση και να κατανοούν τη λειτουργική σημασία των πιο πάνω στο αφήγημα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο: <ul style="list-style-type: none"> - ποιος «βλέπει» - ποιος «μιλάει» και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων. 	<p>πρωταγωνιστής της αφηγούμενης ιστορίας) 3. πρωτοπρόσωπη, δευτεροπρόσωπη, τριτοπρόσωπη αφήγηση</p> <p>- εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (παντογνώστης αφηγητής, ο αφηγητής γνωρίζει περισσότερα από τους ήρωες), «εσωτερική» εστίαση (ο αφηγητής είναι πρόσωπο ή πρόσωπα του κειμένου με περιορισμένη γνώση), εξωτερική εστίαση (ο αφηγητής λέει/γνωρίζει λιγότερα απ' όσα ξέρουν οι ήρωες, λ.χ. στο αστυνομικό μυθιστόρημα)</p> <p>- φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται μέσω του αφηγητή)</p>	<p>θρηνεί τα παιδιά της. Να προταθούν μικρές εργασίες τύπου project. Στο πλαίσιο της συνανάγνωσης, μπορούν να δοθούν το «Πατέρα στο σπίτι» και <i>Η φόνισσα</i> (απόσπασμα).</p>	

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τους αφηγηματικούς τρόπους σε ένα αφηγηματικό κείμενο. 	-πώς το «λέει»: αφήγηση, μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλιο, ελεύθερος πλάγιος λόγος, εσωτερικός μονόλογος		
<p>Γεώργιος Βιζυηνός, «Μοσκόβ Σελήμ» (ΚΝΕΛ Β', 27-38), αναλυτικά: απόσπ. 1 και 2 – περιληπτικά: απόσπ. 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τα βασικά στοιχεία του αφηγηματικού λόγου. • Να αναγνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> – τον τύπο του αφηγητή (=το πρόσωπο που αφηγείται την ιστορία) – τη συμμετοχή του ή μη στην ιστορία που αφηγείται και – το ρηματικό πρόσωπο στο οποίο γίνεται η αφήγηση και να κατανοούν τη λειτουργική σημασία των πιο πάνω στο αφήγημα. 	<p>- τα γραμματικά πρόσωπα της αφηγηματικής γλώσσας: το <i>εγώ</i> του αφηγητή, το <i>εσύ</i> του αποδέκτη, το <i>πρόσωπο</i> για το οποίο γίνεται λόγος</p> <p>- τα «δομικά στοιχεία» του αφηγηματικού κόσμου: <i>ιστορία, πλοκή, επεισόδια</i> (της «δράσης»), <i>μοτίβα</i> που χαρακτηρίζουν το ποιόν και τη δράση των ηρώων</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. εξωδιηγητικός (=αφηγείται την κύρια ιστορία), ενδοδιηγητικός (=αφηγείται μια εγκιβωτισμένη ιστορία μέσα στην κύρια ιστορία) 2. ετεροδιηγητικός (=δεν συμμετέχει στα όσα αφηγείται), ομοδιηγητικός (=συμμετέχει στην αφήγησή του), αυτοδιηγητικός (=είναι ο ίδιος πρωταγωνιστής της αφηγούμενης ιστορίας) πρωτοπρόσωπη, δευτεροπρόσωπη, τριτοπρόσωπη αφήγηση 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να μελετηθεί το διήγημα του Γ. Βιζυηνού ως ένα πρώιμο κείμενο της συνάντησης με τον «άλλο», σε εποχές αναδυόμενου εθνικισμού. Βλ., ακόμη, το διήγημα του Παπαδιαμάντη «Ο ξεπεσμένος δερβίσης». ➤ Να αξιοποιηθούν οι κινηματογραφικές παραγωγές για τον Βιζυηνό: α) «Γεώργιος Βιζυηνός. Η σιωπή των αγγέλων» (ΕΤ1, 2000), βλ. https://www.youtube.com/watch?v=us31shN1dLU και β) «Το μόνον της ζωής του ταξείδιον» του Λάκη Παπαστάθη, βλ. https://www.youtube.com/watch?v=1K3JdfZzSjM ➤ Να μελετηθεί το διήγημα 	<p>5</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Γ. Βιζυηνός, «Μοσκόβ Σελήμ» (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο: <ul style="list-style-type: none"> - ποιος «βλέπει» - ποιος «μιλάει» <p>και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων.</p>	<p>- εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (παντογνώστης αφηγητής, ο αφηγητής γνωρίζει περισσότερα από τους ήρωες), «εσωτερική» εστίαση (ο αφηγητής είναι πρόσωπο ή πρόσωπα του κειμένου με περιορισμένη γνώση), εξωτερική εστίαση (ο αφηγητής λέει/γνωρίζει λιγότερα απ' όσα ξέρουν οι ήρωες, λ.χ. στο αστυνομικό μυθιστόρημα)</p> <p>- φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται μέσω του αφηγητή)</p>	<p>«Ποίος ήταν ο φονεύς του αδελφού μου» (ΚΝΕΛ Β', 19-27), με τους άξονες της αστυνομικής λογοτεχνίας.</p> <p>➤ Να αξιοποιηθεί, στο πλαίσιο των μικρών μελετών, η εκτενής βιβλιογραφία για τον Βιζυηνό.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τους αφηγηματικούς τρόπους σε ένα αφηγηματικό κείμενο. 	<p>- πώς το «λέει»: αφήγηση, μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλιο, ελεύθερος πλάγιος λόγος, εσωτερικός μονόλογος</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τη λειτουργία του χρόνου στην αφήγηση. 	<p>- «χρόνος της ιστορίας» - «χρόνος της αφήγησης»</p> <p>- αφηγηματικές τεχνικές που συνδέονται με τον χρόνο ή «τη δράση» (επιτάχυνση, επιβράδυνση,</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Γ. Βιζυηνός, «Μοσκόβ Σελήμ» (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους τα ιστορικά γεγονότα επιδρούν στη ζωή των ανθρώπων, διαμορφώνοντας την ατομική/ συλλογική συνείδησή τους. • Να κατανοούν μέσα από τη λογοτεχνία τους τρόπους με τους οποίους διαμορφώνονται οι σχέσεις των ανθρώπων. 	<p>επαναληπτικότητα) ή «την τάξη της αφήγησης»: αναχρονίες (=αναλήψεις-flashback, προλήψεις-flashforward, «πάγωμα» του χρόνου)</p> <ul style="list-style-type: none"> - η σημασία των αναχρονιών σε ένα αφήγημα και του γεγονότος ότι ο αφηγηματικός «χρόνος» δεν είναι πάντοτε γραμμικός - το ιστορικό πλαίσιο των λογοτεχνικών έργων: χρόνος, χώρος, ιστορικά γεγονότα, χαρακτήρες, οπτική γωνία - η επίδραση που ασκούν οι ιστορικές εξελίξεις στις πράξεις, τα αισθήματα και τις αντιδράσεις των ηρώων - οι ανθρωπίνι χαρακτήρες μέσα από λογοτεχνικά κείμενα σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα 		
<p>Κ. Θεοτόκης, Η τιμή και το χρήμα: [«Ανάθεμα τα τάλαρα»] (ΚΝΕΛ Β΄, 147-150)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν βασικά είδη της έντεχνης πεζογραφίας (διήγημα, νουβέλα, μυθιστόρημα), καθώς και άλλα είδη αφηγήσεων. 	<ul style="list-style-type: none"> - είδη πεζογραφικών κειμένων με βάση την εποχή που γράφτηκαν, τα ρεύματα από τα οποία επηρεάστηκαν, το θέμα και την πλοκή (ρομαντικό, ρεαλιστικό, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να μελετηθεί και η σχετική εισαγωγή του σχολικού βιβλίου και να αναδειχθεί το κοινωνικό διήγημα. Το 	<p>3</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Κ. Θεοτόκης, Η τιμή και το χρήμα (συνέχεια)</p>		<p>νατουραλιστικό, ηθογραφικό, κοινωνικό, ιστορικό, επιστημονικής φαντασίας, εφηβικό, αστυνομικό διήγημα)</p>	<p>απόσπασμα [«Δουλεντάδες κι οι δυο, ποιόνε έχουμε ανάγκη;»] (ΚΝΕΛ Β', 144-147) να προσφερθεί με απλή ανάγνωση.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> –τον τύπο του αφηγητή (=το πρόσωπο που αφηγείται την ιστορία) –τη συμμετοχή του ή μη στην ιστορία που αφηγείται και –το ρηματικό πρόσωπο στο οποίο γίνεται η αφήγηση και να κατανοούν τη λειτουργική σημασία των πιο πάνω στο αφήγημα. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. εξωδιηγητικός (=αφηγείται την κύρια ιστορία), ενδοδιηγητικός (=αφηγείται μια εγκιβωτισμένη ιστορία μέσα στην κύρια ιστορία) 2. ετεροδιηγητικός (=δεν συμμετέχει στα όσα αφηγείται), ομοδιηγητικός (=συμμετέχει στην αφήγησή του), αυτοδιηγητικός (=είναι ο ίδιος πρωταγωνιστής της αφηγούμενης ιστορίας) πρωτοπρόσωπη, δευτεροπρόσωπη, τριτοπρόσωπη αφήγηση 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τους αφηγηματικούς τρόπους σε ένα αφηγηματικό κείμενο. 	<p>- πώς το «λέει»: αφήγηση, μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλιο, ελεύθερος πλάγιος λόγος, εσωτερικός μονόλογος</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να ευαισθητοποιούνται απέναντι σε κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά κ.ά. προβλήματα, παλαιότερα και σύγχρονα. 	<p>- τα κοινωνικο-ιστορικά προβλήματα που προσεγγίζουν τα λογοτεχνικά κείμενα</p> <p>- η σχέση του ανθρώπου με την κοινωνία και την ιστορία και ο τρόπος με τον οποίο αυτά επηρεάζουν τον άνθρωπο</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Κ. Γ. Καρυωτάκης, «Στο άγαλμα της Ελευθερίας που φωτίζει τον κόσμο» (ΚΝΕΛ Β', 180-181)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την παραδοσιακή έμμετρη ποίηση από τη μοντέρνα ποίηση σε επίπεδο μορφής και εκφραστικών τρόπων. • Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους. 	<p>- παραδοσιακά και μοντέρνα (νεωτερικά) ποιήματα, εντοπισμός βασικών διαφορών:</p> <p>1. παραδοσιακή έμμετρη ποίηση: ύπαρξη μέτρου, χωρισμός σε στροφές, καθορισμένος αριθμός συλλαβών, ομοιοκαταληξία, λογική ή έλλογη αλληλουχία (=το ποιητικό σύμβολο είναι κατανοητό καθώς αναφέρεται στον αισθητό κόσμο των φυσικών αντικειμένων λ.χ. δημοτική ποίηση ή στον εσωτερικό κόσμο του υποκειμένου λ.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός)</p> <p>2. μοντέρνα ποίηση: ελεύθερος στίχος, δραματικότητα, άλογη συστοιχία (=σκοτεινότητα, το ποιητικό σύμβολο είναι δυσνόητο) κ.ά.</p> <p>- σημασιολογικά σχήματα λόγου: (μεταφορά, μετωνυμία, συνεκδοχή, παρομοίωση, ειρωνεία, αλληγορία, προσωποποίηση, υπερβολή) και</p> <p>- συντακτικά σχήματα λόγου: (ανακόλουθο, υπερβατό, χιαστό, κύκλος πρωθύστερο, παρήχηση, ομοιοτέλευτο, ομοιοκάταρκτο, επίταξη επιθέτου, επανάληψη, παραλληλία)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να γίνει απλή ανάγνωση του σονέτου του Λώρου Φαντάζη «Κώστας Καρυωτάκης» (ΚΚΛ Β', 106). ➤ Να αξιοποιηθούν από την ποιητική συλλογή <i>Στροφή</i> του Γ. Σεφέρη το ποίημα «Άρνηση» και άλλα συναφή ποιήματα, όπως τα «Fog» και «Ρίμα», ενδεικτικά της επίδρασης του Καρυωτάκη στη σεφερική ποίηση. ➤ Να επισημανθούν οι στιχουργικοί νεωτερισμοί του Καρυωτάκη: π.χ. «παρατονισμοί, διασκελισμοί, χασμωδίες κλπ.» (Τ. Άγρας) 	<p>2</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Κ. Γ. Καρυωτάκης, «Στο άγαλμα της Ελευθερίας που φωτίζει τον κόσμο» (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στα κείμενα κώδικες αμφισημίας, όπως η παρωδία, η σάτιρα, η ειρωνεία, και να διακρίνουν με ποιον τρόπο ανατρέπουν το έκδηλο νόημα του κειμένου. 	<ul style="list-style-type: none"> - παρωδία (προϋποθέτει ένα λογοτεχνικό πρότυπο), σάτιρα (είναι συνήθως «επικαιρική» και μπορεί να έχει σαφή κοινωνική αιχμή), ειρωνεία (έχει διττή όψη, καθώς αποκαλύπτει την αντίθεση ανάμεσα στο είναι και το φαίνεσθαι, στα λόγια και τα έργα , στο πρόσωπο και το προσωπείο) - οι πιο πάνω τρόποι σε λογοτεχνικά κείμενα όχι κατ' ανάγκη «χιουμοριστικά» - άλλες εξωλογοτεχνικές μορφές έκφρασης του κωμικού (εικαστικές τέχνες, θέατρο, μουσική, γκράφιτι) 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> - η «συνομιλία» των λογοτεχνικών κειμένων όχι μόνο μεταξύ τους (διακειμενικότητα), αλλά και με άλλες μορφές τέχνης (διαθεματικότητα) - γνώσεις από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. την Ιστορία) για το ξεκλείδωμα των κειμένων 		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>✚ Η Γενιά του 1930: Ποίηση</p>				<p>(συνολικά: 5)</p>
<p>Νικηφόρος Βρεττάκος, «Δυο μητέρες νομίζουν πως είναι μόνες στον κόσμο» (ΚΝΕΛ Β', 264)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την παραδοσιακή έμμετρη ποίηση από τη μοντέρνα ποίηση σε επίπεδο μορφής και εκφραστικών τρόπων. • Να κατανοούν τη σημασία του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης. 	<p>- παραδοσιακά και μοντέρνα (νεωτερικά) ποιήματα, εντοπισμός βασικών διαφορών:</p> <p>1. παραδοσιακή έμμετρη ποίηση: ύπαρξη μέτρου, χωρισμός σε στροφές, καθορισμένος αριθμός συλλαβών, ομοιοκαταληξία, λογική ή έλλογη αλληλουχία (=το ποιητικό σύμβολο είναι κατανοητό καθώς αναφέρεται στον αισθητό κόσμο των φυσικών αντικειμένων λ.χ. δημοτική ποίηση ή στον εσωτερικό κόσμο του υποκειμένου λ.χ. ρομαντισμός, συμβολισμός)</p> <p>2. μοντέρνα ποίηση: ελεύθερος στίχος, δραματικότητα, άλογη συστοιχία (=σκοτεινότητα, το ποιητικό σύμβολο είναι δυσνόητο) κ.ά.</p> <p>- η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία των λέξεων ως συμβόλων</p> <p>- το ποιητικό σύμβολο ως εμπλουτισμένο γλωσσικό σημείο με μεταφορικές σημασίες / συνδηλώσεις (πέρα από την</p>	<p>➤ Το ποίημα του Ν. Βρεττάκου μπορεί να προσεγγισθεί με αναφορά στα κείμενα των Αλ. Παπαδιαμάντη «Το αγνάντεμα», Κ.Π. Καβάφη «Δέησις» και Κ. Μόντη «Η Παναγιά στο Μόρφου». Προτείνεται, επίσης, η ακρόαση του μελοποιημένου ποιήματος «Της Σπάρτης οι πορτοκαλιές» (ΚΝΕΛ Β', 263).</p>	<p>2</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Νικ. Βρεττάκος, «Δυο μητέρες νομίζουν πως είναι μόνες στον κόσμο» (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους. 	<p>κυριολεκτική, λ.χ. ο Οδυσσέας, η Ελένη, τα τείχη)</p> <p>- η συγκινησιακή αλληλουχία των λέξεων από την οποία προκύπτει το «νόημα» ενός ποιήματος, η ποίηση ως έκφραση συναισθήματος και συγκίνησης</p> <p>- σημασιολογικά σχήματα λόγου: (μεταφορά, μετωνυμία, συνεκδοχή, παρομοίωση, ειρωνεία, αλληγορία, προσωποποίηση, υπερβολή) και</p> <p>- συντακτικά σχήματα λόγου: (ανακόλουθο, υπερβατό, χιαστό, κύκλος πρωθύστερο, παρήχηση, ομοιοτέλετο, ομοιοκάταρκτο, επίταξη επιθέτου, επανάληψη, παραλληλία)</p>		
<p> Εισαγωγή στο Λογοτεχνικό Βιβλίο και ανάθεση εργασιών</p>				<p>(συνολικά: 4)</p>
<p>Επιλογή ενός (1) από τα πιο κάτω βιβλία:</p> <p>• Άγγελος Τερζάκης, Μενεξεδένια πολιτεία</p>	<p>Άγγελος Τερζάκης, <i>Μενεξεδένια πολιτεία</i>: Βλ. Δείκτες Επιτυχίας 1,2,3,4,5,6,7,8: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, σ. 26-27: http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/logotechniko-vivlio-leschi-anagnosis</p>	<p>Άγγελος Τερζάκης, <i>Μενεξεδένια πολιτεία</i>: Βλ. Δείκτες Επάρκειας 1,2,3,4,5,6,7,8: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, σ. 26-27: http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/logotechniko-vivlio-leschi-anagnosis</p>	<p>➤ Η διδασκαλία του Λογοτεχνικού Βιβλίου να αρχίσει από το Α' τετράμηνο με την απαραίτητη εισαγωγή και την ανάθεση εργασιών. Αν κρίνεται σκόπιμο από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα, αριθμός διδακτικών περιόδων που διατίθενται για το Λογοτεχνικό Βιβλίο μπορούν</p>	<p>4</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>• Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, <i>Διηγήματα</i></p> <p>• Γεώργιος Βιζυηνός, <i>Διηγήματα</i></p> <p>• Χόρχε Λουίς Μπόρχες, <i>Διηγήματα</i> (Συλλογές: <i>Ο ποιητής και Οι συνωμότες</i>)</p>	<p>Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επιτυχίας (=Ειδικοί διδακτικοί στόχοι) 1,2,3: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 74-75</p> <p>Γεώργιος Βιζυηνός, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επιτυχίας: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 52-54 και Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας Β΄ Λυκείου σε συνάρτηση με την Κατανομή των Διδακτέων κατά περιόδους διδασκαλίας, ό.π., σ. 54.</p> <p>Χόρχε Λουίς Μπόρχες, <i>Διηγήματα</i> (Συλλογές: <i>Ο ποιητής και Οι συνωμότες</i>): Βλ. Δείκτες Επιτυχίας 1,2,3,4,5,6,7: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 39-42.</p>	<p>Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επάρκειας (περ. 1-3), ό.π., σ. 75</p> <p>Γεώργιος Βιζυηνός, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επάρκειας: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 53, σε συνάρτηση με τους Δείκτες Επάρκειας, στο αρχείο Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας Β΄ Λυκείου Κοινού Κορμού</p> <p>Χόρχε Λουίς Μπόρχες, <i>Διηγήματα</i> (Συλλογές: <i>Ο ποιητής και Οι συνωμότες</i>): Βλ. Δείκτες Επάρκειας 1,2,3,4,5,6,7: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 39-42.</p>	<p>να μεταφερθούν στο Β΄ Τετράμηνο, με τις αναγκαίες αναπροσαρμογές. [4 επιπλέον περίοδοι για τη διδασκαλία του Λογοτεχνικού Βιβλίου κατανέμονται στο Β΄ Τετράμηνο]</p> <p>➤ Στα βιβλία των Παπαδιαμάντη, Βιζυηνού και Μπόρχες διδασκτέα είναι μόνο τα διηγήματα που παρουσιάζονται αναλυτικά στα αντίστοιχα Βιβλία Εκπαιδευτικού.</p>	
			Συνθετικές εργασίες (projects): 1 περίοδος	
			Επαναλήψεις Σεπτεμβρίου 2021: 2 περίοδοι	
			Επαναλήψεις – Διαγωνίσματα: 2 περίοδοι	

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΚΟΡΜΟΥ- ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

2021 -
2022

Β' ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ (25 ΠΕΡΙΟΔΟΙ)

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΎΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
✚ Ξένη Λογοτεχνία				(συνολικά: 3)
Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, Οι αδελφοί Καραμάζοφ: το απόσπασμα «Ο στάρετς τον κοίταξε και πρόφερε... για δέκα λεπτά...» (ΚΝΕΛ Β', 526-529)	<ul style="list-style-type: none"> Να γνωρίσουν τους σημαντικότερους σταθμούς της Ιστορίας της ελληνικής, ευρωπαϊκής και παγκόσμιας Λογοτεχνίας. 	<p>- σημαντικά λογοτεχνικά έργα από την ελληνική και μεταφρασμένη λογοτεχνία του 20ού αιώνα</p>		3
	<ul style="list-style-type: none"> Να αναγνωρίζουν τη δομή και την πλοκή ενός λογοτεχνικού αφηγήματος. 	<p>- επεισόδια ή σκηνές σε ένα αφηγηματικό κείμενο</p> <p>- η πλοκή δεν συμπίπτει πάντοτε με τη γραμμική εξέλιξη μιας ιστορίας (αναχρονίες, «παράλληλες» ιστορίες, εγκιβωτισμένες αφηγήσεις)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> Να αναγνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> -τον τύπο του αφηγητή (=το πρόσωπο που αφηγείται την ιστορία) -τη συμμετοχή του ή μη στην ιστορία που αφηγείται και -το ρηματικό πρόσωπο στο οποίο γίνεται η αφήγηση και να κατανοούν τη λειτουργική σημασία των πιο πάνω στο αφήγημα. 	<ol style="list-style-type: none"> εξωδιηγητικός (=αφηγείται την κύρια ιστορία), ενδοδιηγητικός (=αφηγείται μια εγκιβωτισμένη ιστορία μέσα στην κύρια ιστορία) ετεροδιηγητικός (=δεν συμμετέχει στα όσα αφηγείται), ομοδιηγητικός (=συμμετέχει στην αφήγησή του), αυτοδιηγητικός (=είναι ο ίδιος πρωταγωνιστής της αφηγούμενης ιστορίας) <p>πρωτοπρόσωπη, δευτεροπρόσωπη, τριτοπρόσωπη αφήγηση</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Φ. Ντοστογιέφσκι, <i>Οι αδελφοί Καραμάζοφ</i> (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο: <ul style="list-style-type: none"> - ποιος «βλέπει» - ποιος «μιλάει» και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων. 	<p>- εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (παντογνώστης αφηγητής, ο αφηγητής γνωρίζει περισσότερα από τους ήρωες), «εσωτερική» εστίαση (ο αφηγητής είναι πρόσωπο ή πρόσωπα του κειμένου με περιορισμένη γνώση), εξωτερική εστίαση (ο αφηγητής λέει/γνωρίζει λιγότερα απ' όσα ξέρουν οι ήρωες, λ.χ. στο αστυνομικό μυθιστόρημα)</p> <p>- φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται μέσω του αφηγητή)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τους αφηγηματικούς τρόπους σε ένα αφηγηματικό κείμενο. 	<p>- πώς το «λέει»: αφήγηση, μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλιο, ελεύθερος πλάγιος λόγος, εσωτερικός μονόλογος</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>✚ Η Γενιά του 1930: Πεζογραφία</p>				<p>(συνολικά: 3)</p>
<p>Στρ. Μυριβήλης, Η ζωή εν τάφω [«Η μυστική παπαρούνα»] (ΚΝΕΛ Β', 271-274)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν: <ul style="list-style-type: none"> -τον τύπο του αφηγητή (=το πρόσωπο που αφηγείται την ιστορία) -τη συμμετοχή του ή μη στην ιστορία που αφηγείται και -το ρηματικό πρόσωπο στο οποίο γίνεται η αφήγηση και να κατανοούν τη λειτουργική σημασία των πιο πάνω στο αφήγημα. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. εξωδιηγητικός (=αφηγείται την κύρια ιστορία), ενδοδιηγητικός (=αφηγείται μια εγκιβωτισμένη ιστορία μέσα στην κύρια ιστορία) 2. ετεροδιηγητικός (=δεν συμμετέχει στα όσα αφηγείται), ομοδιηγητικός (=συμμετέχει στην αφήγησή του), αυτοδιηγητικός (=είναι ο ίδιος πρωταγωνιστής της αφηγούμενης ιστορίας) 3. πρωτοπρόσωπη, δευτεροπρόσωπη, τριτοπρόσωπη αφήγηση 	<p>➤ Εδώ μπορούν να δοθούν οι άξονες της αντιπολεμικής λογοτεχνίας που καταθέτει ο Μυριβήλης και η συνάφειά της με την ευρύτερη ευρωπαϊκή αντιπολεμική λογοτεχνία της εποχής.</p>	<p>3</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν το περιεχόμενο της αφήγησης που καθορίζει και τον τύπο της. 	<p>- τι «λέει»: αφήγηση γεγονότων ή αφήγηση σκέψεων-συναισθημάτων</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τις βασικές λειτουργίες σε ένα αφηγηματικό κείμενο: <ul style="list-style-type: none"> - ποιος «βλέπει» - ποιος «μιλάει» και να είναι σε θέση να διακρίνουν τους κύριους τρόπους εστίασης και απόδοσης του λόγου των προσώπων. 	<p>- εστίαση (ποιος «βλέπει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και συναφείς τρόποι εστίασης: «μηδενική» εστίαση (παντογνώστης αφηγητής, ο αφηγητής γνωρίζει περισσότερα από τους ήρωες), «εσωτερική» εστίαση (ο αφηγητής είναι πρόσωπο ή πρόσωπα του κειμένου με περιορισμένη γνώση), εξωτερική εστίαση (ο αφηγητής λέει/γνωρίζει λιγότερα απ' όσα ξέρουν οι ήρωες, λ.χ. στο</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Στρ. Μυριβήλης, <i>Η ζωή εν τάφω</i> (συνέχεια)		αστυνομικό μυθιστόρημα) - φωνή (ποιος «μιλάει»: ο αφηγητής ή τα πρόσωπα) και τρόποι απόδοσης του λόγου: ευθύς λόγος, πλάγιος λόγος, ελεύθερος πλάγιος λόγος (ο λόγος του προσώπου ακούγεται μέσω του αφηγητή)		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τους αφηγηματικούς τρόπους σε ένα αφηγηματικό κείμενο. 	- πώς το «λέει»: αφήγηση, μονόλογος, διάλογος, περιγραφή, σχόλιο, ελεύθερος πλάγιος λόγος, εσωτερικός μονόλογος		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν την ιστορικότητα των λογοτεχνικών κειμένων και των ιδεών, οι οποίες αποτυπώνονται σε αυτά. 	- το ιστορικό και γραμματολογικό πλαίσιο των λογοτεχνικών κειμένων τρόποι με τους οποίους η εποχή στην οποία δημιουργούνται τα λογοτεχνικά επηρεάζει τη μορφή και το περιεχόμενό τους		
<p>✚ Η Γενιά του 1930: Ποίηση (συνέχεια)</p>				(συνολικά: 5)
Νίκος Εγγονόπουλος, «Νέα περί του θανάτου...» (ΚΝΕΛ Β', 244-245)	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους. 	<p>- σημασιολογικά σχήματα λόγου: (μεταφορά, μετωνυμία, συνεκδοχή, παρομοίωση, ειρωνεία, αλληγορία, προσωποποίηση, υπερβολή) και</p> <p>- συντακτικά σχήματα λόγου: (ανακόλουθο, υπερβατό, χιαστό, κύκλος πρωθύστερο, παρήχηση, ομοιοτέλετο, ομοιοκάταρκτη, επίταξη επιθέτου, επανάληψη, παραλληλία)</p>	<p>➤ Προτείνεται για συνανάγνωση το ποίημα του Δώρου Λοΐζου «[Μνήμη κι αγάπη στο σκοτεινό ποιητή Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα]» (Δ. Λοΐζου, <i>Ψωμί και Ελευθερία</i>, Κέδρος 1974, 62-63).</p>	3

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Ν. Εγγονόπουλος, «Νέα περί του θανάτου...» (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τη συλλογικότητα στη λογοτεχνία «του εμείς» και την ατομικότητα στη λογοτεχνία «του εγώ». 	<ul style="list-style-type: none"> - ποίηση: Ο <i>επικός-ηρωικός</i> χαρακτήρας της ποίησης «του εμείς» και ο <i>λυρικός</i> χαρακτήρας της ποίησης «του εγώ» - αφήγηση: Τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά στην αφήγηση «του εμείς» και «του εγώ» 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να γίνει σύντομη εισαγωγή στον μοντερνισμό. Προτείνεται συνεξέταση με τον ποιητή Ανδρέα Εμπειρικό και συγκεκριμένα συνανάγνωση των ποιημάτων «Τρία αποσπάσματα» και «Ηχώ» (ΚΝΕΛ Β', 226-227) ή «Τριαντάφυλλα στο παράθυρο» (ΑΝΠ Γ', 105), «Διάφανες αυλαίες». Διακειμενικά ως ποίημα αναφοράς: Οδ. Ελύτη, «Επτά νυχτερινά επτάστιχα», <i>Προσανατολισμοί</i> (ΑΝΠ Γ', 127-128). 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στα κείμενα κώδικες αμφισημίας, όπως η παρωδία, η σάτιρα, η ειρωνεία, και να διακρίνουν με ποιον τρόπο ανατρέπουν το έκδηλο νόημα του κειμένου. 	<ul style="list-style-type: none"> - παρωδία (προϋποθέτει ένα λογοτεχνικό πρότυπο), σάτιρα (είναι συνήθως «επικαιρική» και μπορεί να έχει σαφή κοινωνική αιχμή), ειρωνεία (έχει διττή όψη, καθώς αποκαλύπτει την αντίθεση ανάμεσα στο είναι και το φαίνεσθαι, στα λόγια και τα έργα, στο πρόσωπο και το προσωπείο) - οι πιο πάνω τρόποι σε λογοτεχνικά κείμενα όχι κατ' ανάγκη «χιουμοριστικά» - άλλες εξωλογοτεχνικές μορφές έκφρασης του κωμικού (εικαστικές τέχνες, θέατρο, μουσική, γκράφιτι) 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους τα ιστορικά γεγονότα επιδρούν στη ζωή των ανθρώπων, 	<ul style="list-style-type: none"> - το ιστορικό πλαίσιο των λογοτεχνικών έργων: χρόνος, χώρος, ιστορικά γεγονότα, χαρακτήρες, 		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
N. Εγγονόπουλος, «Νέα περί του θανάτου...» (συνέχεια)	διαμορφώνοντας την ατομική/ συλλογική συνείδησή τους.	οπτική γωνία - η επίδραση που ασκούν οι ιστορικές εξελίξεις στις πράξεις, τα αισθήματα και τις αντιδράσεις των ηρώων		
✚ Ποίηση της Α΄ Μεταπολεμικής Γενιάς				(συνολικά: 2)
Μίλτος Σαχτούρης, «Η αποκριά» (ΚΝΕΛ Γ΄, 22-23)	<ul style="list-style-type: none"> Να κατανοούν, μέσα στο γραμματολογικό τους πλαίσιο, τη λογοτεχνική παραγωγή / τα λογοτεχνικά ρεύματα του 20^{ού} αιώνα (πεζογραφία, ρεαλισμός, ηθογραφία, συμβολισμός, «παρακμιακό» στοιχείο στην ποίηση, <u>μοντερνιστικά ρεύματα, μεταπολεμική λογοτεχνία</u>). 	<ul style="list-style-type: none"> σημαντικά λογοτεχνικά έργα, αντιπροσωπευτικά των λογοτεχνικών τάσεων και ρευμάτων, από την ελληνική και μεταφρασμένη λογοτεχνία του 20^{ού} αιώνα και εμφάθυνση στα πιο πάνω. 	<ul style="list-style-type: none"> Να γίνει ακρόαση του μελοποιημένου ποιήματος του Μ. Σαχτούρη «Ο στρατιώτης ποιητής» (ΚΝΕΛ Γ΄, 23) και απλή ανάγνωση του ποιήματος του «Ο τρελός λαγός» (ΑΝΠ Γ΄, 249). Δυνατόν να δοθεί, στο πλαίσιο της διακειμενικότητας, το ποίημα του Σοφοκλή Λαζάρου «Αυτός ο ουρανός» (ΚΚΛ Β΄, 305), όπου δίνεται μια άλλη εικόνα του ουρανού με τους χαρταετούς. Προτείνεται, ακόμη, συνανάγνωση των ολιγόστιχων ποιημάτων του Τάσου Λειβαδίτη «Ο μουσικός» και «Πανάρχαια 	2
	<ul style="list-style-type: none"> Να κατανοούν τη σημασία του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης. 	<ul style="list-style-type: none"> η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία των λέξεων ως συμβόλων το ποιητικό σύμβολο ως εμπλουτισμένο γλωσσικό σημείο με μεταφορικές σημασίες / συνδηλώσεις (πέρα από την κυριολεκτική, λ.χ. ο Οδυσσέας, η Ελένη, τα τείχη) η συγκινησιακή αλληλουχία των λέξεων από την οποία προκύπτει το «νόημα» ενός ποιήματος, η ποίηση ως 		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Μ. Σαχτούρης, «Η αποκριά» (συνέχεια)</p>		<p>έκφραση συναισθήματος και συγκίνησης</p>	<p>αντιδικία» (ΑΝΠ Γ΄, 297-298).</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τα βασικά σχήματα λόγου της ποιητικής γλώσσας και να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία τους. 	<p>- σημασιολογικά σχήματα λόγου: (μεταφορά, μετωνυμία, συνεκδοχή, παρομοίωση, ειρωνεία, αλληγορία, προσωποποίηση, υπερβολή) και</p> <p>- συντακτικά σχήματα λόγου: (ανακόλουθο, υπερβατό, χιαστό, κύκλος πρωθύστερο, παρήχηση, ομοιοτέλετο, ομοιοκάταρκτη, επίταξη επιθέτου, επανάληψη, παραλληλία)</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στα κείμενα κώδικες αμφισημίας, όπως η παρωδία, η σάτιρα, η ειρωνεία, και να διακρίνουν με ποιον τρόπο ανατρέπουν το έκδηλο νόημα του κειμένου. 	<p>- παρωδία (προϋποθέτει ένα λογοτεχνικό πρότυπο), σάτιρα (είναι συνήθως «επικαιρική» και μπορεί να έχει σαφή κοινωνική αιχμή), ειρωνεία (έχει διττή όψη, καθώς αποκαλύπτει την αντίθεση ανάμεσα στο είναι και το φαίνεσθαι, στα λόγια και τα έργα, στο πρόσωπο και το προσωπείο)</p> <p>- οι πιο πάνω τρόποι σε λογοτεχνικά κείμενα όχι κατ' ανάγκη «χιουμοριστικά»</p> <p>- άλλες εξωλογοτεχνικές μορφές έκφρασης του κωμικού (εικαστικές τέχνες, θέατρο, μουσική, γκράφιτι)</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Μ. Σαχτούρης, «Η αποκριά» (συνέχεια)	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους τα ιστορικά γεγονότα επιδρούν στη ζωή των ανθρώπων, διαμορφώνοντας την ατομική/ συλλογική συνείδησή τους. 	<ul style="list-style-type: none"> - το ιστορικό πλαίσιο των λογοτεχνικών έργων: χρόνος, χώρος, ιστορικά γεγονότα, χαρακτήρες, οπτική γωνία - η επίδραση που ασκούν οι ιστορικές εξελίξεις στις πράξεις, τα αισθήματα και τις αντιδράσεις των ηρώων 		
✚ Κυπριακή ποίηση της ύστερης Αγγλοκρατίας				(συνολικά: 2)
Θοδόσης Πιερίδης, Κυπριακή συμφωνία (ΚΚΑ Β', 51-53)	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα το ποιητικό υποκείμενο. 	<ul style="list-style-type: none"> - η «φωνή που μιλάει» (=ποιος είμαι ή τι είμαι εγώ που σας μιλάω) στα ποιητικά κείμενα: <ul style="list-style-type: none"> α. το ποιητικό υποκείμενο μιλάει με το «εγώ» ή με το «εσύ» (λ.χ. η μελαγχολική ποίηση των νεορομαντικών και νεοσυμβολιστών ποιητών του μεσοπολέμου) β. το ποιητικό υποκείμενο μιλάει με το «εμείς» ή με το «εσείς» (λ.χ. η μετάβαση από το «εγώ» στο συλλογικό «εμείς») γ. το ποιητικό υποκείμενο υποβάλλει την παρουσία μιας περσόνας, μιας επινοημένης μορφής που μένει να ανιχνευθεί 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Προτείνεται, στο πλαίσιο των μικρών εργασιών τύπου project, η συνανάγνωση ποιημάτων για τον Αγώνα Ελευθερίας του 1955-1959. 	2

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Θ. Πιερίδης, Κυπριακή συμφωνία (συνέχεια)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τη συλλογικότητα στη λογοτεχνία «του εμείς» και την ατομικότητα στη λογοτεχνία «του εγώ». 	<p>- ποίηση: Ο επικός-ηρωικός χαρακτήρας της ποίησης «του εμείς» και ο λυρικός χαρακτήρας της ποίησης «του εγώ»</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους τα ιστορικά γεγονότα επιδρούν στη ζωή των ανθρώπων, διαμορφώνοντας την ατομική/ συλλογική συνείδησή τους. 	<p>- το ιστορικό πλαίσιο των λογοτεχνικών έργων: χρόνος, χώρος, ιστορικά γεγονότα, χαρακτήρες, οπτική γωνία</p> <p>- η επίδραση που ασκούν οι ιστορικές εξελίξεις στις πράξεις, τα αισθήματα και τις αντιδράσεις των ηρώων</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται τη διαλεκτική σχέση της κυπριακής λογοτεχνίας με την ευρύτερη νεοελληνική λογοτεχνία, την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια. 	<p>- συνανάγνωση κειμένων ελλήνων λογοτεχνών με κείμενα της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας λογοτεχνίας</p> <p>- παραλληλισμός των γνωρισμάτων της κοινωνίας της Κύπρου, όπως αποτυπώνονται στα λογοτεχνικά κείμενα, με εκείνα άλλων σύγχρονων κοινωνιών</p> <p>- ερμηνεία των κειμένων της κυπριακής λογοτεχνίας με βάση τα ιδιαίτερα γεωφυσικά, ανθρωπολογικά, ιστορικά δεδομένα του νησιού</p>		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>✚ Η κυπριακή Γενιά της Ανεξαρτησίας: Ποίηση (συνολικά: 2)</p>				
<p>Ντίνα Κατσούρη, «Προς αναγνώστη (1)» (ΚΚΛ Β', 324)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα το ποιητικό υποκείμενο. • Να εντοπίζουν στα κείμενα κώδικες αμφισημίας, όπως η παρωδία, η σάτιρα, η ειρωνεία, και να διακρίνουν με ποιον τρόπο ανατρέπουν το έκδηλο νόημα του κειμένου. 	<p>- η «φωνή που μιλάει» (=ποιος είμαι ή τι είμαι εγώ που σας μιλώ) στα ποιητικά κείμενα:</p> <p>α. το ποιητικό υποκείμενο μιλάει με το «εγώ» ή με το «εσύ» (λ.χ. η μελαγχολική ποίηση των νεορομαντικών και νεοσυμβολιστών ποιητών του μεσοπολέμου)</p> <p>β. το ποιητικό υποκείμενο μιλάει με το «εμείς» ή με το «εσείς» (λ.χ. η μετάβαση από το «εγώ» στο συλλογικό «εμείς»)</p> <p>γ. το ποιητικό υποκείμενο υποβάλλει την παρουσία μιας περσόνας, μιας επινοημένης μορφής που μένει να ανιχνευθεί</p> <p>- παρωδία (προϋποθέτει ένα λογοτεχνικό πρότυπο), σάτιρα (είναι συνήθως «επικαιρική» και μπορεί να έχει σαφή κοινωνική αιχμή), ειρωνεία (έχει διττή όψη, καθώς αποκαλύπτει την αντίθεση ανάμεσα στο είναι και το φαίνεσθαι, στα λόγια και τα έργα, στο πρόσωπο και το προσώπειο)</p> <p>- οι πιο πάνω τρόποι σε λογοτεχνικά</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μπορεί να αξιοποιηθεί το ψηφιακό υλικό με τίτλο «Ποιητικές Αναζητήσεις», μια συμπαραγωγή του Ραδιοφώνου του ΛΟΓΟΥ και του ΠΙΚ (βλ. http://paragoges.pi.ac.cy/?video=442) ➤ Γίνεται, ακόμη, εισήγηση να αξιοποιηθούν ποιήματα των τουρκοκυπρίων ποιητών: Taner Baybars (1936-2010), «Γράμμα στην πατρίδα», με την εμπειρία της ξενιτιάς, και του Jenan Selcuk (1974), «Καρπασία», μτφρ. Λευτέρη Παπαλεοντίου, με τη νοσταλγία του τόπου, βλ. <i>Ακτή</i> 90 (Άνοιξη 2012), 142-143 και <i>Ακτή</i> 85 (Χειμώνας 2010), 11-13, αντίστοιχα (βλ. και αναρτημένο υλικό). Το ποίημα της Νεσιέ Γιασίν «Η δική μου η πατρίδα» να δοθεί σε μουσική ακρόαση. 	<p>2</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Ντ. Κατσούρη, «Προς αναγνώστη (1)» (συνέχεια)		κείμενα όχι κατ' ανάγκη «χιουμοριστικά» - άλλες εξωλογοτεχνικές μορφές έκφρασης του κωμικού (εικαστικές τέχνες, θέατρο, μουσική, γκράφιτι)	➤ Επιπρόσθετα, προτείνεται να αξιοποιηθεί η έκδοση <i>Διηγήματα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων</i> (Πολιτιστικές Υπηρεσίες Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, Λευκωσία, 2013), με σχετικά πεζογραφικά/ αφηγηματικά παραδείγματα. Ενδεικτικά προτεινόμενα κείμενα από τη συγκεκριμένη έκδοση: Νουμάντ Αλί Λεβέντ, «Ζητείται ύψη», 195 -198 και Αλί Νεσίμ, «Πώς κυβερνιέται ένας λαός», 253 -254 (βλ. και αναρτημένο υλικό).	
	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τους τρόπους με τους οποίους τα ιστορικά γεγονότα επιδρούν στη ζωή των ανθρώπων, διαμορφώνοντας την ατομική/ συλλογική συνείδησή τους. 	- το ιστορικό πλαίσιο των λογοτεχνικών έργων: χρόνος, χώρος, ιστορικά γεγονότα, χαρακτήρες, οπτική γωνία - η επίδραση που ασκούν οι ιστορικές εξελίξεις στις πράξεις, τα αισθήματα και τις αντιδράσεις των ηρώων		
✚ Μεταπολεμική Ποίηση - Η Γενιά του 1970 (συνολικά 2)				
Γιάννης Βαρβέρης, «Νεκρή φύση σε κήπο» (ΚΝΕΛ Γ', 144-145)	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν στα ποιητικά κείμενα το ποιητικό υποκείμενο. 	- η « φωνή που μιλάει » (=ποιος είμαι ή τι είμαι εγώ που σας μιλώ) στα ποιητικά κείμενα: α. το ποιητικό υποκείμενο μιλάει με το «εγώ» ή με το «εσύ» (λ.χ. η μελαγχολική ποίηση των νεορομαντικών και νεοσυμβολιστών ποιητών του μεσοπολέμου) β. το ποιητικό υποκείμενο μιλάει με το «εμείς» ή με το «εσείς» (λ.χ. η μετάβαση από το «εγώ» στο	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Να γίνει μια γενική συνοπτική θεώρηση και συνεξέταση της Γενιάς του '70, ως μέρους της μεταπολεμικής ποίησης. ➤ Προτείνεται, ακόμη, η αξιοποίηση των πιο κάτω: 🔗 Σε σχέση με το ποίημα 	2

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
<p>Γ. Βαρβέρης, «Νεκρή φύση σε κήπο» (συνέχεια)</p>		<p>συλλογικό «εμείς») γ. το ποιητικό υποκείμενο υποβάλλει την παρουσία μιας περσόνας, μιας επινοημένης μορφής που μένει να ανιχνευθεί</p>	<p>του Ν. Βαγενά «Η τέλεια τάξη», βλ. <i>Ο Νάσος Βαγενάς διαβάζει ποιήματά του</i> (Ηχογράφηση 2008), στο https://www.youtube.com/watch?v=guhrtVg0p3k (1.21' - 2.25). Μπορεί, επίσης, να γίνει συνανάγνωση με το ποίημα του Γ. Μαρκόπουλου «Ωδή στον παίκτη της ΑΕΚ και της Εθνικής Χρήστο Αρδίζογλου».</p> <p>☞ Γιάννης Βαρβέρης, «Παίζουμε τους ζωντανούς»</p> <p>☞ Μιχάλης Γκανάς, «Χριστουγεννιάτικη ιστορία»</p> <p>☞ Γιώργος Μαρκόπουλος, «Ο πατέρας μου ήθελε να φτιάξει ένα σπίτι»</p> <p>☞ Αντώνης Φωστιέρης, «Διονυσίου Αιγινήτου</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν τη σημασία του ποιητικού λεξιλογίου και να αντιλαμβάνονται τον συγκινησιακό χαρακτήρα της ποίησης. 	<ul style="list-style-type: none"> - η μεταφορική σημασία των λέξεων στα ποιήματα και η λειτουργία των λέξεων ως συμβόλων - το ποιητικό σύμβολο ως εμπλουτισμένο γλωσσικό σημείο με μεταφορικές σημασίες / συνδηλώσεις (πέρα από την κυριολεκτική, λ.χ. ο Οδυσσέας, η Ελένη, τα τείχη) - η συγκινησιακή αλληλουχία των λέξεων από την οποία προκύπτει το «νόημα» ενός ποιήματος, η ποίηση ως έκφραση συναισθήματος και συγκίνησης 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τη συλλογικότητα στη λογοτεχνία «του εμείς» και την ατομικότητα στη λογοτεχνία «του εγώ». 	<ul style="list-style-type: none"> - ποίηση: Ο <i>επικός-ηρωικός</i> χαρακτήρας της ποίησης «του εμείς» και ο <i>λυρικός</i> χαρακτήρας της ποίησης «του εγώ» - αφήγηση: Τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά στην αφήγηση «του εμείς» και «του εγώ» 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να 	<ul style="list-style-type: none"> - η «συνομιλία» των λογοτεχνικών κειμένων όχι μόνο μεταξύ τους (διακειμενικότητα), αλλά και με άλλες μορφές τέχνης (διαθεματικότητα) 		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
Γ. Βαρβέρης, «Νεκρή φύση σε κήπο» (συνέχεια)	αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο.	- γνώσεις από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. την Ιστορία) για το ξεκλείδωμα των κειμένων	46» ή και το «Ομοίωμα κελαηδισμού» ☞ Αργύρης Χιόνης, «Ένας λύκος αισθηματίας»	
Λογοτεχνικό Βιβλίο – Δέσχη Ανάγνωσης (συνέχεια από Α΄ Τετράμηνο)				(4 περίοδοι)
Τα λογοτεχνικά βιβλία, όπως καθορίζονται στο Α΄ Τετράμηνο (<u>επιλογή ενός, ως οι οδηγίες</u>)	<ul style="list-style-type: none"> Άγγελος Τερζάκης, <i>Μενεξεδένια Πολιτεία</i>: Βλ. Δείκτες Επιτυχίας: 9-17, σ. 27-29: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>: http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/logotechniko-o-vivlio-leschi-anagnosis 	Άγγελος Τερζάκης, <i>Μενεξεδένια Πολιτεία</i> : Βλ. Δείκτες Επάρκειας: 9-17, σ. 27-29: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i> : http://logom.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/logotechniko-o-vivlio-leschi-anagnosis		4
	<ul style="list-style-type: none"> Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επιτυχίας (=Ειδικοί διδακτικοί στόχοι) 3,4,5,6: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 74-75 	<ul style="list-style-type: none"> Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επάρκειας 3,4,5,6 (περ. 4-8): <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 74-75 		
	<ul style="list-style-type: none"> Γεώργιος Βιζυηνός, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επιτυχίας: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 52-54 και Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου Κοινού Κορμού, σε συνάρτηση με την κατανομή των διδακτέων κατά περιόδους διδασκαλίας, ό.π., σ. 54 	<ul style="list-style-type: none"> Γεώργιος Βιζυηνός, <i>Διηγήματα</i>: Βλ. Δείκτες Επάρκειας: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 54 και Δείκτες Επιτυχίας και Επάρκειας Λογοτεχνίας Β΄ Λυκείου Κοινού Κορμού, σε συνάρτηση με την κατανομή των διδακτέων κατά περιόδους διδασκαλίας, ό.π., σ. 54 		

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΔΙΔ/ΛΙΑΣ
	<ul style="list-style-type: none"> Χόρχε Λουίς Μπόρχες, <i>Διηγήματα</i> (Συλλογές: <i>Ο ποιητής και Οι συνωμότες</i>): Βλ. Δείκτες Επιτυχίας 8-14: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 39-42. 	<ul style="list-style-type: none"> Χόρχε Λουίς Μπόρχες, <i>Διηγήματα</i> (Συλλογές: <i>Ο ποιητής και Οι συνωμότες</i>): Βλ. Δείκτες Επάρκειας 8-14: <i>Βιβλίο Εκπαιδευτικού</i>, ό.π., σ. 39-42 		
Συνθετικές εργασίες (projects): 2 περίοδοι				
Επαναλήψεις – Διαγωνίσματα: 2 περίοδοι				

Όπως αναφέρθηκε στη Σημείωση 2 (σ.2), ο Δείκτης 1 του Λογοτεχνικού Γραμματισμού, οι Γενικοί Δείκτες και οι Δείκτες Αξιακού Περιεχομένου υλοποιούνται σπειροειδώς και σε συνάρτηση με τους Δείκτες Λογοτεχνικού Γραμματισμού, σε όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους. Οι συγκεκριμένοι Δείκτες παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα:

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Γενικοί δείκτες για το Μάθημα της Λογοτεχνίας στο Λύκειο

Λογοτεχνικός γραμματισμός

Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:	Δείκτες Επάρκειας Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες	Δειγματικές Δραστηριότητες Εφαρμογή σε κείμενα που προτείνονται στον Προγραμματισμό
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν βασικούς όρους της Θεωρίας της Λογοτεχνίας και να είναι σε θέση να τους χρησιμοποιούν για την προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων. 	<p>-Βασικοί όροι θεωρίας της Λογοτεχνίας, όπως αυτοί δίνονται πιο πάνω για τη μελέτη πεζών και ποιητικών κειμένων</p>	<p>Επισήμανση: Τα στοιχεία της Θεωρίας της Λογοτεχνίας χρησιμοποιούνται ως εργαλεία για το «ξεκλείδωμα» των κειμένων και για την κατάκτηση σημαντικών γνώσεων και δεξιοτήτων λογοτεχνικού γραμματισμού, με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση ενός επαρκούς αναγνώστη της Λογοτεχνίας, που θα απολαμβάνει αισθητικά τα λογοτεχνικά κείμενα και θα είναι σε θέση να τα ερμηνεύει και να ασκεί κριτική πάνω σε αυτά.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν ένα λογοτεχνικό κείμενο από άλλες μορφές/είδη λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης και να αντιλαμβάνονται ότι η λογοτεχνία είναι μια ιδιαίτερη «γλώσσα» με διαφορετικά επίπεδα σημασίας. 	<p>-Ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα σε λογοτεχνικά κείμενα και σε άλλα είδη κειμένων (δημοσιογραφικά κείμενα, ταξιδιωτικοί οδηγοί, κόμικς, γκράφιτι, λευκώματα, προσωπικό ημερολόγιο κ.ά.)</p>	<p>Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να γίνει διαθεματικά με το μάθημα της Έκφρασης Έκθεσης στο πλαίσιο του μαθήματος των Νέων Ελληνικών, στο οποίο οι μαθητές μελετούν και άλλα κειμενικά είδη, αλλά και σε άλλα μαθήματα: Ιστορία, Φυσική, Μαθηματικά κ.ά.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτύσσουν το αισθητικό και γλωσσικό τους κριτήριο, καθώς και συνδυαστική κριτική σκέψη. 	<p>-Ομοιότητες και διαφορές του «κώδικα» της λογοτεχνίας με άλλους σημειωτικούς κώδικες (εικαστικές τέχνες, μουσική, θέατρο, κινηματογράφος)</p>	<p>Ακρόαση μελοποιημένων ποιημάτων, παρακολούθηση κινηματογραφικών ταινιών που βασίζονται σε λογοτεχνικά έργα ή πραγματεύονται θέματα παρόμοια με αυτά των λογοτεχνικών κειμένων, μελέτη εικαστικών έργων.</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:</p>	<p>Δείκτες Επάρκειας Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>	<p>Δειγματικές Δραστηριότητες Εφαρμογή σε κείμενα που προτείνονται στον Προγραμματισμό</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τα λογοτεχνικά κείμενα σε διακειμενική και διαθεματική προοπτική και να αντιλαμβάνονται τη λογοτεχνία στη συνάφειά της με άλλες μορφές έκφρασης ως αισθητικό και πολιτισμικό φαινόμενο. 	<p>-Η «συνομιλία» των λογοτεχνικών κειμένων όχι μόνο μεταξύ τους (διακειμενικότητα), αλλά και με άλλες μορφές τέχνης (διαθεματικότητα)</p> <p>Γνώσεις από άλλα γνωστικά αντικείμενα (π.χ. την Ιστορία) για το ξεκλείδωμα των κειμένων</p>	<p>Ενδεικτική διακειμενική και διαθεματική δραστηριότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➔ Κώστας Βασιλείου, «Ο Αισχύλος και ο Γιάννης», ΚΚΛ Β', 270, Κ. Γ. Καρυωτάκης, «Μπαλάντα στους άδοξους ποιητές των αιώνων», ΚΝΕΛ Β', 182-184, καθώς και άλλα ποιήματα ποιητικής και προβολή της ταινίας «Ο ταχυδρόμος» του <u>Μάικλ Ράντφορντ</u>. Μελέτη του πίνακα ζωγραφικής «Το πορτρέτο του ποιητή» του Πάμπλο Πικάσο ή/και «Η ανταμοιβή του ποιητή» του Ρενέ Μαγκρίτ. Διαθεματική προσέγγιση για τον ρόλο της ποίησης στον σύγχρονο πολιτισμό. ➔ Φοίβος Σταυρίδης, «Graffiti», ΚΚΛ Β', 317
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν την ιστορικότητα των λογοτεχνικών κειμένων και των ιδεών, οι οποίες αποτυπώνονται σε αυτά. 	<p>-Το ιστορικό και γραμματολογικό πλαίσιο των λογοτεχνικών κειμένων</p> <p>Τρόποι με τους οποίους η εποχή στην οποία δημιουργούνται τα λογοτεχνικά επηρεάζει τη μορφή και το περιεχόμενό τους</p>	<p>Κ. Γ. Καρυωτάκης, «Μπαλάντα στους άδοξους ποιητές των αιώνων», ΚΝΕΛ Β', 182-184</p> <p>Στρατής Μυριβήλης, <i>Η ζωή εν τάφω</i>, ΚΝΕΛ Β', 271-274</p> <p>Αντρέας Εμπειρικός, [Τρία αποσπάσματα], «Ηχώ», ΚΝΕΛ Β', 226-227</p> <p>Ανδρέας Παστελλάς, «Ο Φρόνιχος στην Αθήνα το καλοκαίρι του 1974», ΚΚΛ Β', 263.</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:</p>	<p>Δείκτες Επάρκειας Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>	<p>Δειγματικές Δραστηριότητες Εφαρμογή σε κείμενα που προτείνονται στον Προγραμματισμό</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται τη σχέση λογοτεχνικής μορφής και περιεχομένου. 	<p>-Γλωσσικά και υφολογικά γνωρίσματα, καθώς και τεχνικές στα ποιητικά, θεατρικά κείμενα, όπως και στα κείμενα πεζογραφίας Η νοηματική και αισθητική λειτουργία των πιο πάνω στοιχείων, σε συνάρτηση με το περιεχόμενο των λογοτεχνικών κειμένων</p>	<p>Όλα τα κείμενα που προτείνονται στον προγραμματισμό</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιλαμβάνονται τη διαλεκτική σχέση της κυπριακής λογοτεχνίας με την ευρύτερη νεοελληνική λογοτεχνία, την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια. 	<p>-Συνανάγνωση κειμένων ελλήνων λογοτεχνών με κείμενα της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας λογοτεχνίας Παραλληλισμός των γνωρισμάτων της κοινωνίας της Κύπρου, όπως αποτυπώνονται στα λογοτεχνικά κείμενα, με εκείνα άλλων σύγχρονων κοινωνιών Ερμηνεία των κειμένων της κυπριακής λογοτεχνίας με βάση τα ιδιαίτερα γεωφυσικά, ανθρωπολογικά, ιστορικά δεδομένα του νησιού</p>	<p>Κ. Γ. Καρυωτάκης, «[Είμαστε κάτι...]», ΚΝΕΛ Β', 178-179 Τεύκρος Ανθίας, «Επίλογος», ΚΚΛ Β', σ. 45 Λώρος Φαντάζης, «Κώστας Καρυωτάκης», ΚΚΛ Β', 106</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:</p>	<p>Δείκτες Επάρκειας Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>	<p>Δειγματικές Δραστηριότητες Εφαρμογή σε κείμενα που προτείνονται στον Προγραμματισμό</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτύξουν κριτική φιλαναγνωστική στάση και να είναι ικανοί να: <ul style="list-style-type: none"> – πραγματοποιούν βιβλιοπαρουσιάσεις στο πλαίσιο της λέσχης ανάγνωσης στην τάξη – συμμετέχουν σε λογοτεχνικά ιστολόγια και άλλες δημιουργικές δραστηριότητες. 	<p>-Μελέτη βιβλιοπαρουσιάσεων έντυπων και ηλεκτρονικών λογοτεχνικών περιοδικών και εφημερίδων</p> <p>Επιλογή βιβλίων με αισθητικά και λογοτεχνικά κριτήρια με αξιοποίηση της σχολικής, δημοτικής ή άλλων βιβλιοθηκών</p> <p>Καθοδήγηση για μελέτη ενός ολοκληρωμένου λογοτεχνικού έργου</p> <p>Ενθάρρυνση για εμπλοκή και συμμετοχή σε λογοτεχνικές και άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τη λογοτεχνία</p>	<p>Προσέγγιση του βασικού λογοτεχνικού κειμένου που προτείνεται για μελέτη, καθώς και των εναλλακτικών προτάσεων για τη λέσχη ανάγνωσης</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να ασκηθούν στη δημιουργική γραφή, αξιολογώντας το αισθητικό αποτέλεσμα με συγκεκριμένα κριτήρια: αντιστοιχία με τις συμβάσεις των λογοτεχνικών ειδών και βαθμός πρωτοτυπίας. 	<p>Καθοδήγηση για σύνθεση στίχων, κατά το πρότυπο των δημοτικών τραγουδιών, της έμμετρης και της μοντέρνας ποίησης</p> <p>Καθοδήγηση για συγγραφή διηγημάτων με βάση τα τυπικά γνωρίσματα του είδους</p> <p>Καθοδήγηση για μεταγραφή μιας ιστορίας σε ποίημα και αντίστροφα, τηρώντας τις συμβάσεις των λογοτεχνικών ειδών</p> <p>Προετοιμασία για συμμετοχή σε μαθητικούς λογοτεχνικούς διαγωνισμούς</p>	<p>Επιλογή δραστηριοτήτων από το εγχειρίδιο <i>Δημιουργική γραφή, Οδηγός πλεύσεως</i>, Υ.Π.Π., Π.Ι., Υ.Α.Π., 2012 και ηλεκτρονικά στη διεύθυνση http://www.schools.ac.cy/eyliko/mesi/Themata/logotechnia/vivlia_anaforas.html</p> <p>Χρήση ηλεκτρονικών εφαρμογών που σχετίζονται με τη δημιουργική γραφή</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Το αξιακό περιεχόμενο του μαθήματος της Λογοτεχνίας

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:</p>	<p>Δείκτες Επάρκειας Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>	<p>Δειγματικές Δραστηριότητες Εφαρμογή σε κείμενα που προτείνονται στον Προγραμματισμό</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να ευαισθητοποιούνται απέναντι στην πολιτισμική τους κληρονομιά και στα στοιχεία που συνθέτουν την εθνική τους ταυτότητα. 	<p>-Οι πολιτισμικές ιδιαιτερότητες του κόσμου της Κύπρου Ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στις παραδόσεις του ελληνικού κόσμου και στις παραδόσεις άλλων λαών</p>	<p>Οι Δείκτες Επιτυχίας που αναφέρονται στο αξιακό περιεχόμενο μπορούν να επιτευχθούν και μέσα από τη διακειμενική προσέγγιση των κειμένων που προτείνονται στον προγραμματισμό, τη διαθεματική προσέγγιση της Λογοτεχνίας με άλλα μαθήματα (Ιστορία, Πολιτική Αγωγή, Νεοελληνική Γλώσσα) και την ανάδειξη της σχέσης της Λογοτεχνίας με άλλες μορφές τέχνης.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να ευαισθητοποιούνται απέναντι σε κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά κ.ά. προβλήματα, παλαιότερα και σύγχρονα. 	<p>-Τα κοινωνικο-ιστορικά προβλήματα που προσεγγίζουν τα λογοτεχνικά κείμενα Η σχέση του ανθρώπου με την κοινωνία και την ιστορία και ο τρόπος με τον οποίο αυτά επηρεάζουν τον άνθρωπο -Σύγχρονα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά, οικολογικά προβλήματα και οι επιπτώσεις τους στην ποιότητα ζωής του ανθρώπου</p>	<p>ό.π.</p>

ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Δείκτες Επιτυχίας Οι μαθητές και οι μαθήτριες να είναι σε θέση:</p>	<p>Δείκτες Επάρκειας Διδακτέα: Πληροφορίες, Έννοιες, Δεξιότητες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες</p>	<p>Δειγματικές Δραστηριότητες Εφαρμογή σε κείμενα που προτείνονται στον Προγραμματισμό</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να κατανοούν μέσα από τη λογοτεχνία τους τρόπους με τους οποίους διαμορφώνονται οι σχέσεις των ανθρώπων. 	<p>-Οι ανθρώπινοι χαρακτήρες μέσα από λογοτεχνικά κείμενα σε διαφορετικές εποχές και κοινωνικά περιβάλλοντα</p> <p>Οι σχέσεις ανάμεσα στους κατέχοντες δύναμη (πολιτική, οικονομική) και τους αδύναμους</p> <p>Οι σχέσεις ανάμεσα στα δύο φύλα</p> <p>Οι σχέσεις ανάμεσα στα παιδιά και τους ενήλικες και η «κρίση της εφηβείας» στον δρόμο προς την ενηλικίωση</p> <p>Θετικές και αρνητικές στάσεις που διέπουν τις ανθρώπινες σχέσεις: αγάπη, έρωτας, αλληλεγγύη, σεβασμός, επιβολή, βία, διακρίσεις, αλλοτρίωση, μοναξιά, περιθωριοποίηση</p>	<p>ό.π.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτύσσουν συνείδηση ενεργού δημοκρατικού πολίτη. 	<p>-Το περιεχόμενο και η ιστορικότητα θεμελιωδών αξιών και δικαιωμάτων του ανθρώπου (ελευθερία, ειρήνη, δικαιοσύνη, ισότητα), με απώτερο στόχο τη διαμόρφωση</p> <p>-μέσα από τη μελέτη των λογοτεχνικών κειμένων- μιας κοινωνικά υπεύθυνης στάσης και αγωνιστικής συμπεριφοράς για ζητήματα που αφορούν σε θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και οικουμενικές αξίες.</p>	<p>ό.π.</p>